

I. ĮVADAS

Rusija yra didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kur nukreipta apie penktadalis šalies eksporto. Didžioji jo dalis (beveik 90 proc.) yra reeksportas iš Vakarų valstybių, o lietuviškos kilmės produkcijos dalis yra santykinai nedidelė. Nors Lietuvos–Rusijos prekybiniai ryšiai istoriškai stiprūs, pastaruoju metu iškyla nemažai iššūkių, kurie gerokai keičia bendradarbiavimo aplinką.

Rusijos rinka yra sunkiai nuspėjama ir jos raidos neapibrėžtumas pastaruosius porą metų tik didėja. Ypač stipriai prie to prisidėjo Rusijos ir Ukrainos konfliktas bei susiję veiksniai – visų pirma, ES ir JAV kitų valstybių sankcijos bei Rusijos atsakomieji veiksmai (daugumos maisto produktų embargas, taip pat Lietuvos vežėjų veiklos suvaržymai per perteklines procedūras ir kt.). Šalia sudėtingos geopolitinės situacijos neapibrėžtumą didino naftos kainos raida, taip pat rublio kurso nuvertėjimas bei bendrai suprastėjus Rusijos makroekonominė situacija. Nepaisant esamų iššūkių, Lietuvos verslo prekybiniai ryšiai turi tam tikrų rezervų plėtrai. Tikėtina, kad ilgalaikėje perspektyvoje ekonominius ryšius palaikys ir taip vadinamas rinkos gravitacinis poveikis (susidarantis dėl Rusijos rinkos dydžio ir artumo), taip pat Lietuvos įmonių tradicinė orientacija bei specifinių Rusijos vartotojų poreikių žinojimas. Yra svarbu kuo geriau suvokti Lietuvos eksporto į Rusiją sąrangą ir vertinti tiek esamų suvaržymų poveikį, tiek atskleidžiant neišnaudotą potencialą.

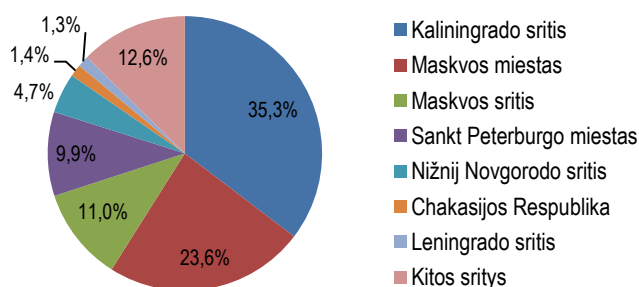
Rusija yra didžiausia pasaulio valstybė pagal plotą, kuri yra labai fragmentuota tiek pagal administracinį statusą, tiek pagal ekonomikos struktūros bei kitus rinkos svarbą apibrėžiančius rodiklius. Lietuvos prekybiniai ryšiai su Rusijos federaciniais subjektais yra labai nevienodas. Jie priklauso tiek nuo minėtų ekonominių rodiklių, taip pat teritorijos geografinio artumo bei nusistovėjusių verslo ryšių ir orientacijos. Šioje analizėje siekiama atskleisti Lietuvos eksporto struktūrą pagal Rusijos administracines teritorijas (sritis, federacines respublikas ir kt.), t. y. nustatant tam tikrų prekių kategorijų srautų pokytį ir tendencijas.

Lietuvos statistikos departamentas pateikia šalies eksporto rinkų duomenis suklasifikuotus pagal valstybes, tai nesuteikia galimybės atskleisti gilesnę Lietuvos eksporto sąrangą į Rusijos teritorinius vienetus. Tokią informaciją pateikia Rusijos Federacijos muitinės tarnyba, jos duomenų bazėje galima nustatyti, iš kokių valstybių į tam tikras administracines teritorijas atkeliauja importas. Naudojantis šia informacija toliau analizuojama Rusijos sričių importo iš Lietuvos struktūra ir raida. Svarbu, pažymėti, kad Rusijos Federacijos muitinės tarnybos pateikti importo duomenys (taip pat agreguotu lygiu) nesutaps su Lietuvos statistikos departamento pateikiamais eksporto duomenimis dėl importo ir eksporto apskaitymo niuansų, taip pat verčių nustatymui naudojamų skirtingų valiutų bei specifinių skirtingų šalių tarnybų statistikos rinkimų ir apdorojimo procedūrų. Dėl šių priežasčių šioje analizėje pateiktą Rusijos Federacijos muitinės tarnybos informaciją būtina interpretuoti atsargiai ir turėti galvoje galimus ribotumus.

II. PREKIŲ STRUKTŪRA IR PASISKIRSTYMAS

Rusijos Federaciją sudaro 83 federaciniai subjektai (administracinės teritorijos), iš kurių pagal Rusijos Federacijos muitinės tarnybos duomenis, prekes iš Lietuvos 2014 m. importavo 69-ies. Pagal Rusijos Federacijos muitinės tarnybos duomenis, 2014 m. iš Lietuvos importas sudarė 1 mlrd. USD (740,7 mln. EUR¹). Daugiausiai importavo Kaliningrado sritis (35,3 proc. nuo viso Rusijos importo iš Lietuvos), Maskvos miestas (23,6 proc.), Maskvos sritis (11 proc.), Sankt Peterburgo miestas (9,9 proc.), kitos sritys sudarė 20,2 proc. viso Rusijos importo iš Lietuvos.

1 paveikslas. Rusijos Federacijos importas iš Lietuvos pagal administracines teritorijas 2014 m., %

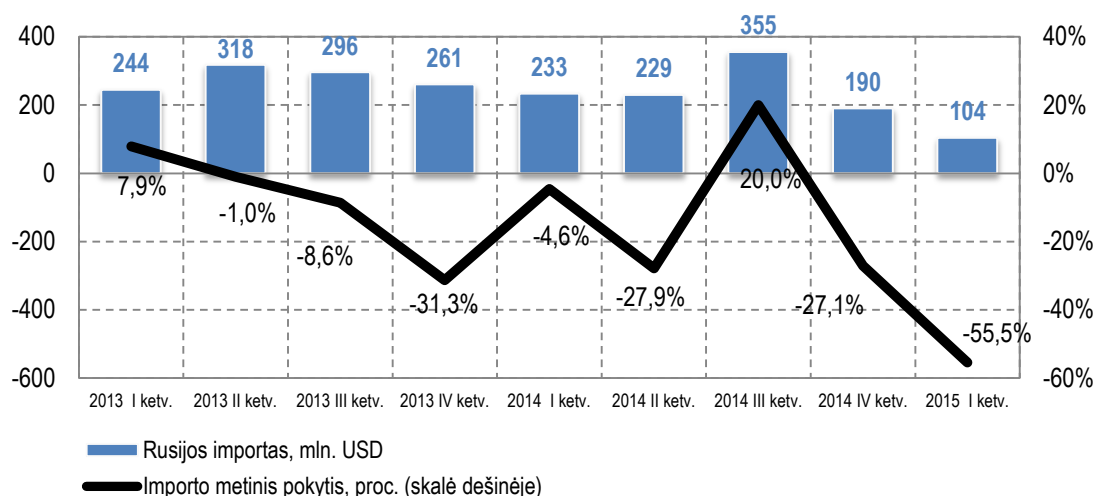
Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

Lietuvos importo vertė gana nuosekliai mažėja (žr. 2 paveikslas). 2014 m., palyginti su laikotarpiu prieš metus, sumažėjo 9,9 proc., o 2015 m. I ketv., palyginti su laikotarpiu prieš metus, mažėjimas dar ryškesnis (–55,4 proc.). Importą veikė nepalanki

¹ Rusijos Federacijos muitinės tarnyba užsienio prekybos vertes pateikia JAV doleriais (USD), vertės eurais perskaiciuotos „Versli Lietuva“ pagal vidutinį ketvirtinį USD/EUR kursą.

geopolitinė situacija, sankcijos, rublio kurso pokytis (Eurostato duomenimis, vidutinis rublio kursas 2015 m. I ketv. buvo 47,7 proc. mažesnis nei prieš metus) bei bendra makroekonominė padėtis.

2 paveikslas. Rusijos prekių importas iš Lietuvos

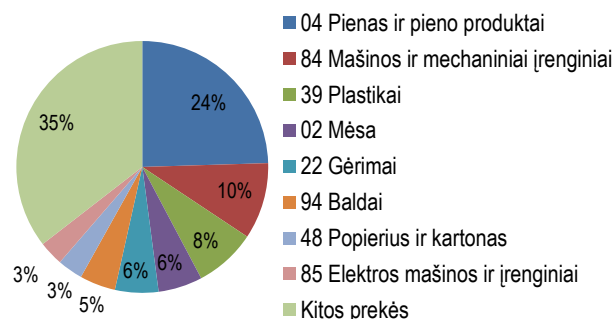

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

2014 m. didžiausią dalį importo struktūroje sudarė elektros mašinos ir įrenginiai – 33,1 proc. (šios kategorijos importo vertė buvo ypač didelė 2014 m. III ketv.), plastikai – 8,8 proc. bei popierius ir kartonas – 7,1 proc.

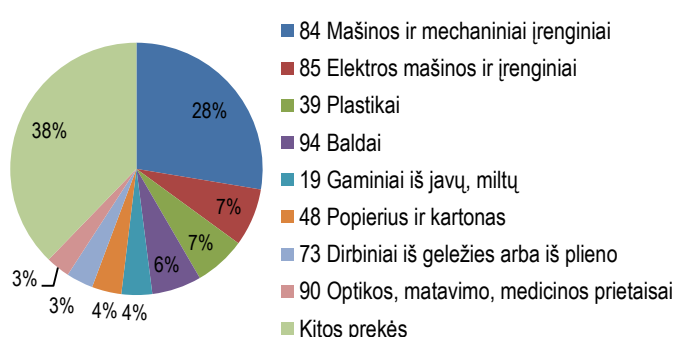
Didžiausias skirtumas tarp 2014 m. I ketv. ir 2015 m. I ketv. importuotų prekių struktūros yra tas, kad praktiškai nebeliko maisto produktų, o labiausiai padidėjo mašinų ir mechaninių įrenginių bei elektros mašinų ir įrenginių dalys.

3 paveikslas. Rusijos prekių importo iš Lietuvos struktūra 2014 m. I ketv. proc.

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba

4 paveikslas. Rusijos prekių importo iš Lietuvos struktūra 2015 m. I ketv. proc.

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

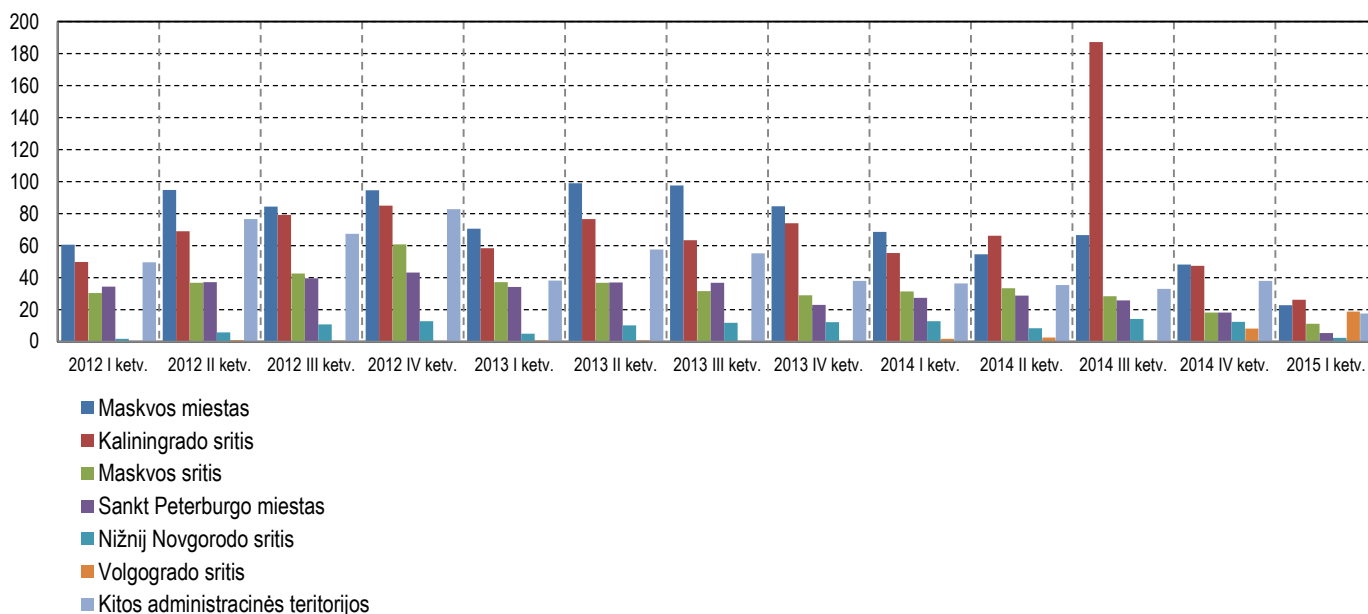
Siekiant suvokti prekybos perspektyvą verta plačiau pažiūrėti į prekybinę aplinką. Eurostato duomenimis prekių apyvartos vertė tarp ES ir Rusijos 2014 m. smuko 12,6 proc., o 2015 m. I ketv. net 32,3 proc. arba 24,1 mlrd. EUR. Mažėjanti prekių apyvarta tarp šalių neigiamai veikia ne tik tai prekių gamintojus ir pardavėjus, tačiau ir paslaugų sektorių, o ypatingai transporto sektorių. Prekybinių santykių gerėjimui šiuo metu tendencijos nėra palankios, kadangi sankcijos pratęstos iki 2016 m., o 2015 m. Rusijai prognozuojama recesija, tačiau paskutiniu metu, daugiausia dėl kylančių naftos kainų, tarptautinės institucijos gerina Rusijos ekonomikos prognozes – Tarptautinis Valiutos Fondas prognozuoja Rusijos ekonomikos susitraukimą 3,4 proc. šiais metais (ankstesnė prognozė buvo 3,8 proc.) ir silpną 0,2 proc. augimą 2016 m. Pasaulio banko paskutinėmis prognozėmis Rusijos ekonomika smuks 2,7 proc. (ankstesnė prognozė buvo 3,8 proc.), o 2016 m. augs 0,7 proc. Tuo tarpu Rusijos vyriausybė mano, kad šiais metais ekonomika susitrauks 2,8 proc.

II. ADMINISTRACINIŲ TERITORIJŲ REIKŠMINGAI IMPORTUOJANČIŲ IŠ LIETUVOS DETALI APŽVALGA

2013–2014 m. Maskvos ir Sankt Peterburgo miestai bei Kaliningrado, Maskvos, Nižnij Novgorodo, Volgogrado sritys buvo tie Rusijos federaciniai subjektai, kuriems tenka apie 80–90 proc. viso importo iš Lietuvos. Rusijos muitinės duomenimis importo iš Lietuvos vertė pradėjo mažėti jau 2013 m. II ketv. Nuo 2013 m. II ketv. importo vertė iš Lietuvos nuolat mažėjo kiekvieną ketvirtį, išskyrus 2014 m. III ketv. (žr. 5 paveikslą ir 1 lentelę), kuomet laikiną importo vertės padidėjimą lėmė ženkliai išaugęs (109,7 mln. USD arba 82,7 mln. EUR) magnetinių ir optinių laikmenų importas į Kaliningrado sritį.

Palyginus 2015 m. I ketv. su 2014 m. I ketv. labiausiai importo vertė smuko į Maskvos miestą – 45,7 mln. USD (40,6 mln. EUR) arba 66,7 proc., antroje vietoje liko Kaliningrado sritis, mažėjimas sudarė 29,3 mln. USD (26 mln. EUR) arba 52,9 proc., trečioje Sankt Peterburgo miestas – 21,9 mln. USD (19,4 mln. EUR) arba 80,2 proc., ketvirtoje – Maskvos sritis 20,3 mln. USD (18 mln. EUR) arba 64,7 proc. Tokiam mažėjimui didžiausią įtaką darė Rusijos paskelbtas draudimas importuoti maisto produktus iš ES, JAV ir tam tikrų kitų valstybių, pvz. 2014 m. I ketv. maisto produktai sudarė apie 58 proc. viso Maskvos miesto ir Maskvos srities importo vertės iš Lietuvos, apie 53 proc. Sankt Peterburgo miesto importo vertės, apie 23 proc. Kaliningrado srities importo iš Lietuvos. Palyginus 2015 m. I ketv. su 2014 m. I ketv. maisto produktų dalis Rusijos importe iš Lietuvos sumažėjo nuo 45 proc. iki mažiau kaip 10 proc., o labiausiai padidėjo mašinų ir mechaninių įrenginių dalis importe, atitinkamai nuo 9,8 proc. iki 27,6 proc., bei elektros mašinų ir įrenginių nuo 3,2 proc. iki 7,4 proc. Tačiau ne visur 2015 m. I ketv. Lietuvos importas buvo mažesnis negu prieš metus, pvz. Volgogrado srities importas iš Lietuvos paaugo beveik dešimtadaliu, t. y. nuo 17,1 mln. USD (15,2 mln. EUR) 2014 m. I ketv. iki 18,8 mln. USD (16,7 mln. EUR) 2015 m. I ketv.

5 paveikslas. Rusijos Federacijos importas iš Lietuvos pagal sritis 2012–2015 I ketv., mln. USD

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

1 lentelė. Rusijos importas iš Lietuvos pagal sritis, metinis pokytis proc.

Sritis	2013 I ketv.	2013 II ketv.	2013 III ketv.	2013 IV ketv.	2014 I ketv.	2014 II ketv.	2014 III ketv.	2014 IV ketv.	2015 I ketv.
Maskvos miestas	16,5%	4,4%	15,7%	-10,7%	-2,8%	-45,0%	-31,8%	-42,9%	-66,7%
Kaliningrado sritis	17,6%	10,9%	-20,0%	-12,9%	-5,3%	-13,5%	195,8%	-36,1%	-52,9%
Maskvos sritis	22,5%	0,4%	-25,6%	-52,6%	-15,6%	-9,4%	-10,5%	-37,3%	-64,7%
Sankt Peterburgo miestas	-0,4%	-0,6%	-7,3%	-46,9%	-20,2%	-22,4%	-30,0%	-21,0%	-80,2%
Nižnij Novgorodo sritis	188,1%	78,5%	10,1%	-4,5%	155,7%	-16,3%	21,1%	1,5%	-82,1%
Volgogrado sritis	374,1%	-33,9%	-73,7%	-28,0%	112,6%	303,5%	304,5%	2724,5%	1045,9%
Rusija iš viso	7,9%	-1,0%	-8,6%	-31,3%	-4,6%	-27,9%	20,0%	-27,1%	-55,4%

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

Toliau giliau apžvelgiama Lietuvos importui svarbių Rusijos regionų Lietuvos importo struktūra ir raida, išskiriant bei detalizuojant Kaliningrado srities, kaip didžiausios Lietuvos produkcijos rinkos Rusijos Federacijoje viduje, importo iš Lietuvos duomenis.

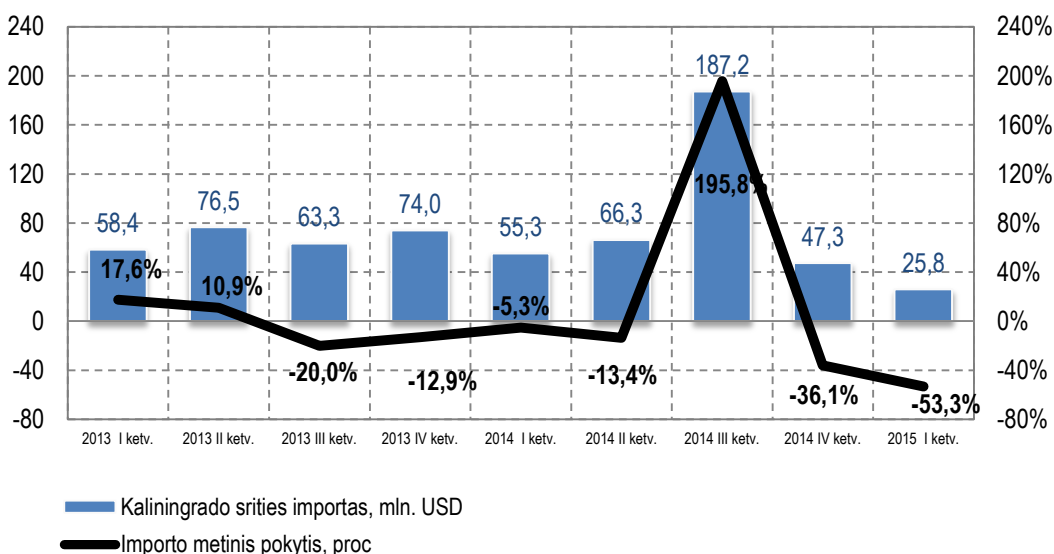
KALININGRADO SRITIS

Kaliningradas sritis yra vienintelė Rusijos Federacijos teritorija, turinti tiesioginę sieną su Lietuva. Importo vertė 2014 m. buvo didžiausia į šią teritoriją ir sudarė daugiau negu trečdalį viso Rusijos importo iš Lietuvos ir geografinis artumas yra vienas pagrindinių to veiksnų. Būtent dėl ypatingos šio regiono svarbos jo importo iš Lietuvos struktūra ir raida nagrinėjama detaliau.

2014 m. tai buvo viena iš nedaugelio teritorijų, kuriose importas iš Lietuvos padidėjo (Kaliningrado srities atveju 30,8 proc.). Kaliningrado srities prekių importo iš Lietuvos augimą 2014 m. lyginant su 2013 m. praktiškai lėmė elektros mašinų ir įrenginių importas, kuris išaugo net nuo 110,9 mln. USD (98,5 mln. EUR) iki 117,8 mln. USD (104,6 mln. EUR). Didžiausią įtaką tokiam augimui darė nuo 54 tūkst. USD iki 109,7 mln. USD (97,4 mln. EUR) išaugęs magnetinių ir optinių laikmenų importas. Neskaitant šios prekių kategorijos, Kaliningrado srities importas iš Lietuvos 2014 m. būtų mažėjęs 10,2 proc. arba 27 mln. USD (24 mln. EUR). Elektros mašinų ir įrenginių importas 2014 m. sudarė 33,1 proc. viso Kaliningrado importo iš Lietuvos.

2014 m. antroje vietoje, po elektros mašinų ir įrenginių, liko plastikų importas, mažėjęs 12,7 proc. arba 4,5 mln. USD (4 mln. EUR) iki 31,3 mln. USD (27,8 mln. EUR) ir sudarė 8,8 proc. viso Kaliningrado importo iš Lietuvos. Trečioje vietoje – popieriaus ir kartono importas, praktiškai išlikęs tokiame pačiame lygyje kaip 2013 m., mažėjimas sudarė tik 0,6 proc. iki 25,1 mln. USD (22,3 mln. EUR), tai sudarė 7,1 proc. viso Kaliningrado srities importo iš Lietuvos.

6 paveikslas. Kaliningrado srities prekių importas iš Lietuvos

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

4 lentelė. Kaliningrado srities importo iš Lietuvos struktūros didžiausi pokyčiai

Prekių grupės	Struktūra 2014 m. I ketv.	Struktūra 2015 m. I ketv.	Pokytis
72 Juodieji metalai	2,1%	11,8%	9,8%
25 Druska, siera, statybinės medžiagos	5,3%	11,6%	6,3%
17 Cukrus ir konditerijos gaminiai iš cukraus	2,3%	6,3%	4,0%
56 Vata, neaustinės medžiagos, virvės	0,7%	3,2%	2,5%
70 Stiklas, stiklo dirbiniai	3,1%	4,3%	1,1%
56 Vata, neaustinės medžiagos, virvės	7,7%	0,0%	-7,7%
02 Mėsa	4,9%	0,9%	-4,0%
63 Kiti gatavi tekstilės dirbiniai, dėvėti drabužiai	2,6%	0,0%	-2,6%
03 Žuvis	2,5%	0,0%	-2,5%
04 Pienas ir pieno produktai	3,6%	1,3%	-2,3%

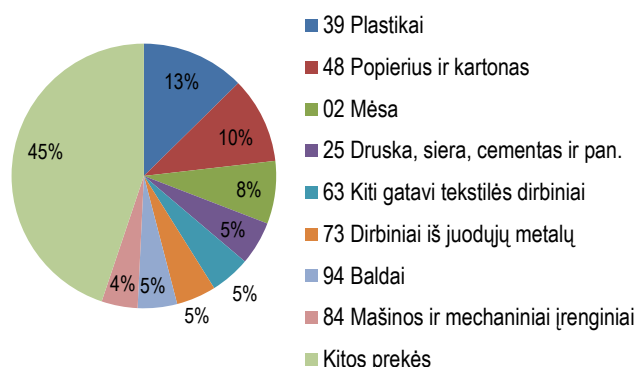
Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

2015 m. I ketv. palyginti su 2014 m. I ketv. Kaliningrado srities importas iš Lietuvos mažėjo net 53,3 proc. ir sudarė 25,8 mln. USD (22,9 mln. EUR). Tokiam smukimui didžiausią įtaką darė uždraustas maisto pramonės importas, kuris mažėjo apie 80 proc. arba iki 2,2 mln. USD (2 mln. EUR). Visiškai sustojo mėsos (2014 m. I ketv. – 4,2 mln. USD, 3,7 mln. EUR), žuvies (2014 m. I ketv. – 1,4 mln. USD, 1,2 mln. EUR), pieno pramonės (2014 m. I ketv. 1,4 mln. USD arba 1,2 mln. EUR), daržovių ir vaisių (2014 m. I ketv. 0,38 mln. USD arba 0,34 mln. EUR) importas. 65 proc. iki 0,25 mln. USD (0,22 mln. EUR) susitraukė malybos produkcijos bei 69 proc. iki 0,19 mln. USD (0,17 mln. EUR) gaminių iš mėsos ir žuvies importas. Iš maisto pramonės augo tik cukraus ir konditerijos gaminių iš cukraus importas – 29,6 proc. iki 1,63 mln. USD (1,4 mln. EUR).

Iš kitų prekių grupių, 2015 m. I ketv. lyginant su 2014 m. I ketv., labiausiai mažėjo plastikų importas iš Lietuvos 52,8 proc. arba 3,7 mln. USD (3,3 mln. EUR) iki 3,3 mln. USD (2,9 mln. EUR), taip pat popieriaus ir kartono importas – 50,6 proc. iki 2,9 mln. USD (2,6 mln. EUR), praktiškai sustojo kitų tekstilės dirbinių, dėvėtų drabužių importas – 91,4 proc. arba 2,5 mln. USD (2,2 mln. EUR) iki 0,2 mln. USD (0,18 mln. EUR). Mašinų ir mechaninių įrenginių importas iš Lietuvos mažėjo 72,1 proc. iki 0,68 mln. USD (0,6

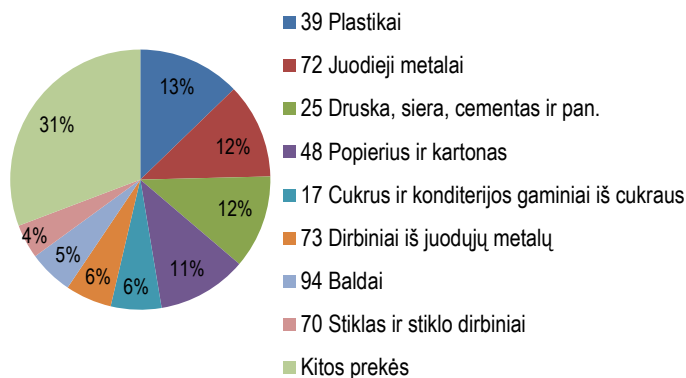
mln. EUR). Ženkliai mažėjo medienos, baldų, gaminių iš akmens, cemento bei gaminių iš juodųjų metalų importas. Labiausiai iš kitų prekių grupių išaugo juodųjų metalų importas – 165,5 proc. iki 3,06 mln. USD (2,7 mln. EUR), kurių 57 proc. sudarė strypai ir juostos iš geležies.

7 paveikslas. Kaliningrado srities prekių importo iš Lietuvos struktūra 2014 m. I ketv., proc.

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

8 paveikslas. Kaliningrado srities prekių importo iš Lietuvos struktūra 2015 m. I ketv., proc.

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

MASKVOS MIESTAS IR SRITIS, SANKT PETERBUGO MIESTAS IR LENINGRADO SRITIS, NIŽNIJ NOVGORODO SRITIS BEI VOLGOGRADO SRITIS

2013–2014 m. Maskvos miesto ir Maskvos srities regionui teko apie 40 proc. viso Rusijos importo iš Lietuvos. Vertinant metinius pokyčius, importo vertė į šį regioną mažėjo kiekvieną metų ketvirtį, pradedant nuo 2013 m. IV ketvirčio, o didžiausias smukimas fiksuotas 2015 m. I ketvirtį – 66,1 proc. arba 65,9 mln. USD (58,5 mln. EUR). Palyginus 2015 m. I ketv. su 2014 m. I ketv. be jau minėtų maisto produktų, ženkliai smuko plastikų importas – 91,7 proc. arba 4,35 mln. USD (3,9 mln. EUR), baldų – 32,8 proc. arba 2,4 mln. USD (2,1 mln. EUR), transporto priemonių – 61,2 proc. arba 2,2 mln. USD (1,9 mln. EUR), elektros mašinų ir įrenginių – 71 proc. arba 1,9 mln. USD (1,7 mln. EUR), spausdintų knygų, poligrafijos pramonės dirbinių – 68,3 proc. arba 1,9 mln. USD (1,7 mln. EUR). Labiausiai išaugo mašinų ir mechaninių įrenginių importas – 12,2 proc. arba 1,2 mln. USD (1,1 mln. EUR), mineralinio kuro, alyvų – daugiau kaip 6 kartus arba 1,1 mln. USD (0,97 mln. EUR) bei malybos produkcijos importas, padidėjęs 1,1 mln. USD (0,97 mln. EUR) iki 1,2 mln. USD (1,1 mln. EUR).

2 lentelė. Maskvos miesto ir Maskvos srities regiono importo iš Lietuvos struktūros didžiausi pokyčiai

9	Struktūra 2014 m. I ketv.	Struktūra 2015 m. I ketv.	Pokytis
04 Pienas ir pieno produktai	38,6%	0,0%	-38,6%
02 Mėsa	8,0%	0,0%	-8,0%
39 Plastikai	4,8%	1,2%	-3,6%
21 Įvairūs maisto produktai	4,1%	2,2%	-1,9%
07 Daržovės	1,3%	0,0%	-1,3%
90 Optikos, matavimo, medicinos prietaisai	1,5%	4,6%	3,1%
11 Malybos produkcija	0,1%	3,5%	3,4%
27 Mineralinis kuras, alyvos	0,2%	3,9%	3,7%
94 Baldai	7,2%	14,3%	7,1%
84 Mašinos ir mechaniniai įrenginiai	9,8%	32,5%	22,6%

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

2013–2014 m. Sankt Peterburgo miestui ir Leningrado srities regionui teko apie 10-15 proc. viso Rusijos importo iš Lietuvos. Vertinant metinius pokyčius, importo vertė į šį regioną mažėjo kiekvieną metų ketvirtį, pradedant nuo 2013 m. II ketvirčio, o didžiausias smukimas fiksuotas 2015 m. I ketvirtį – 77,8 proc. arba 23,5 mln. USD (20,9 mln. EUR). Palyginus 2015 m. I ketv. su 2014 m. I ketv. maisto produktų importas iš Lietuvos smuko 89 proc. arba 13 mln. USD (11,5 mln. EUR), be maisto produktų taip pat mažėjo mašinų ir mechaninių įrenginių importas – 73,1 proc. arba 2,5 mln. USD (2,2 mln. EUR), plastikų importas – 58,2 proc. arba 1,6 mln. USD (1,4 mln. EUR), buitinės chemijos importas – 87,1 proc. arba 1 mln. USD (0,89 mln. EUR), o labiausiai išaugo vatos ir neaustinių medžiagų importas – praktiškai nuo 0 iki 0,29 mln. USD (0,26 mln. EUR).

3 lentelė. Sankt Peterburgo miesto ir Leningrado srities regiono importo iš Lietuvos struktūros didžiausi pokyčiai

Prekių grupės	Struktūra 2014 m. I ketv.	Struktūra 2015 m. I ketv.	Pokytis
04 Pienas ir pieno gaminiai	31,4%	0,0%	-31,4%
16 Gaminiai iš mėsos, žuvies	6,8%	0,1%	-6,7%
25 Druska, siera, statybinės medžiagos	3,3%	0,0%	-3,3%
02 Mėsa	3,2%	0,0%	-3,2%
34 Buitinė chemija	4,1%	2,4%	-1,7%
56 Vata, neaustinės medžiagos, virvės	0,0%	4,4%	4,4%
49 Spausdintos knygos, poligrafijos pramonės dirbiniai	0,8%	5,8%	5,0%
35 Albuminės medžiagos, fermentai	0,5%	5,5%	5,0%
39 Plastikai	9,1%	17,2%	8,1%
19 Gaminiai iš javų, miltų	4,3%	23,4%	19,2%

Šaltinis: Rusijos Federacijos muitinės tarnyba.

2013–2014 m. Nižnij Novgorodo sričiai teko apie 3-6 proc. viso Rusijos importo iš Lietuvos. Paskutiniaisiais metais apie 70-90 proc. viso šios srities importo vertės sudarė gėrimai. Daugiau kaip 90 proc. gėrimų importo sudarė fermentuoti gėrimai (sidras, mid us) ir panašūs gėrimų mišiniai. Palyginus 2015 m. I ketv. su 2014 m. I ketv., būtent gėrimų importo smukimas 87,4 proc. arba 10 mln. USD (8,9 mln. EUR) iki 1,4 mln. USD (1,2 mln. EUR) darė didžiausią įtaką importo vertės mažėjimui į Nižnij Novgorodo sritį (bendras srities smukimas 82,1 proc. arba 10,4 mln. USD) (9,2 mln. EUR). Dėl draudimo importuoti maisto produktus, importo vertė į šią sritį nagrinėjamu laikotarpiu mažėjo 1 mln. USD (0,9 mln. EUR). Tuo tarpu labiausiai išaugo elektros mašinų ir įrenginių importas, padidėjęs nuo 0 iki 0,39 mln. USD (0,35 mln. EUR).

Volgogrado srities importas iš Lietuvos ženkliai išaugo 2014 m. IV ketv. ir 2015 m. I ketv. kuomet siekė atitinkamai 8,1 mln. USD (7,2 mln. EUR) ir 18,8 mln. USD (16,7 mln. EUR), ankstesnis geriausias rezultatas buvo pasiektas 2014 m. II ketv., tuomet importo vertė sudarė 2,6 mln. USD (2,3 mln. EUR), kitais ketvirčiai retai siekdavo ir 1 mln. USD (0,9 mln. EUR). Toks importo vertės šuolis daugiausia susijęs su mašinų ir mechaninių įrenginių importu, kuris 2014 m. palyginus 2013 m. išaugo nuo 0,02 mln. USD iki 9,4 mln. USD (8,3 mln. EUR), o 2015 m. I ketv. sudarė 13,4 mln. USD (11,9 mln. EUR). 2014 m. IV ketv. ir 2015 m. I ketv., kiek daugiau kaip pusę šios prekių kategorijos importo sudarė distiliavimo ir rektifikavimo įrenginiai, o kita dalis teko kitoms pramoninėms mašinoms. Palyginus 2015 m. I ketv. su 2014 m. I ketv. ženkliai augo elektros mašinų ir įrenginių importas nuo 0 iki 1,6 mln. USD (1,4 mln. EUR), optikos, matavimo medicinos prietaisų importas didėjo taip pat nuo 0 iki 1,5 mln. USD (1,3 mln. EUR), vėlgį nuo 0 iki 1,1 mln. USD (0,97 mln. EUR) didėjo ir dirbinių iš juodųjų metalų importas iš Lietuvos.

IV. APIBENDRINIMAS

Rusijos importas iš Lietuvos pastaruoju metu mažėja dėl sudėtingos geopolitinės situacijos, rublio nuvertėjimo ir nepalankios makroekonominės aplinkos. 2014 m. prekes iš Lietuvos importavo 69 Rusijos Federaciniai subjektai, tačiau importas gana fragmentiškai pasiskirstęs – apie 75–80 proc. visų importuotų prekių tenka keturioms sritims, tai Kaliningrado regionui, Maskvos miestui, Maskvos regionui ir Sankt Peterburgo miestui. Iki sankcijų įvedimo apie 70–75 proc. visų importuotų maisto produktų tekdavo Maskvos miesto, Maskvos regiono ir Sankt Peterburgo miesto sritims. Apie 80–85 proc. visų gėrimų importo iš Lietuvos tenka Nižnij Novgorodo sričiai. Apie 50–70 proc. viso mašinų, mechaninių įrenginių bei elektros mašinų ir įrenginių importo vėl gi tenka trims sritims – Kaliningrado regionui, Maskvos miestui ir Maskvos regionui. Daugiau kaip trečdajį drabužių ir tekstilės gaminių importo tenka Kaliningrado regionui. Prekybinių santykių gerėjimui šiuo metu tendencijos nėra tiek dėl galiojančių sankcijų, tiek dėl Rusijos ekonomikos recesijos.

Verslumą ir eksportą šalyje skatinanti VŠĮ „Versli Lietuva“ reguliariai analizuoja Lietuvos konkurencingumo veiksnius, naudodama įstaigos ekspertų sukurtus ekonometrinius modelius prognozuoja eksporto raidą ir atlieka kitus makroekonominis tyrimus.